

N:o 13.

Af herr **O. Anderson** i Hasselbol, om ändrad lydelse af lagen angående byggnad och underhåll af kyrka m. m. den 12 juni 1885.

Då jag förliden riksdag hade äran motionera om lagändring till en rättvisare beskattning för byggnad och underhåll af kyrka med hvad dertill hörer, så framhöll jag bland annat i motiveringen, att den gamla beskattningsgrunden efter hemmantal är i alla afseenden en föråldrad beskattningsgrund, som förorsakar orättvis beskattning icke allenast derigenom, att det ena hemmanet är af många gånger högre värde än det andra, utan ännu mera derigenom, att idkare af industriella inrättningar, handel och handtverk m. fl., hvilka hafva fullt ut lika stor skatteförmåga som hemmansinnehafvaren, men som äro antingen helt och hållet befriade eller blott bidra med en ringa del af vissa skattebelopp.

Rörande byggnad och underhåll af kyrka med hvad dertill hörer togo 1885 års lagstiftare ett steg i rätt riktning, men en öfverbevisad rättvis saks slutliga lösning bör icke länge uppskjutas, och jag är fast öfvertygad derom, att rättvisa och billighet kräfva en ändring af den nuvarande lagen rörande byggnad och underhåll af kyrka med hvad dertill hörer, så att alla skattskyldige, hvilka i lika mån njuta fördelar af ifrågavarande byggnader, också i samma mån äro underkastade

skyldigheten att underhålla den i mån af skatteförmåga. Ty det kan icke med fog påstås, att fastighetsegaren har större behof af eller fördel i anordningar, som främja en kommuns religiösa intressen, än andra skattskyldige, och att Riksdagens Andra Kammare förlidet år utan gensägelse erkände mina skäl som rigtiga framgår deraf, att den samma enbälligt beviljade de af mig väckta motionerna i samma syfte; och för den skull vågar jag hoppas, att Riksdagens ärade lagutskott och Första Kammare icke längre vidhålla sina svaga skäl för afslag på en rättvis lagändring.

Om vissa beskattningsföremål efter 2:dra artikelns bevillningsförordning äro mera lösliga eller föränderliga än fastighet, så tillerkänner nuvarande bevillningsförordning fullt motsvarande fördelar därför, hvilket jag med några exempel skall påminna om. Ett kapital på 9,000 kronor är bevillningsfritt, men om den summan nedlägges i jordbruksfastighet, så pålægges en bevillning af 2 kronor 70 öre eller efter fyrk beräknadt 54 fyrk; en inkomst af 500 kronor eller ett kapital af 10,000 kronor får en bevillning af 50 öre eller 5 fyrk, men en jordbruksfastighet på 10,000 kronor får en bevillning af 3 kronor eller 60 fyrk; en inkomst af 1,000 kronor och ett kapital af 20,000 kronor få en bevillning af 5 kronor 50 öre eller 55 fyrk, men en jordbruksfastighet på 20,000 kronor blifver beskattad för icke mindre än 120 fyrk; en inkomst af 2,000 kronor; och ett kapital af 40,000 kronor få en beskattning af 200 fyrk, emedan intet bevillningsafdrag derpå tillåtes, men en jordbruksfastighet på 40,000 kronor får icke allenast 200, utan 240 fyrk, alltså en väsentlig och fullt tillräcklig fördel för skattskyldige efter 2:dra artikelns bevillning.

Vore nu alla dessa beskattningsföremål en obetydlighet af det hela, vore mindre att säga om uppskof med en rättvis lagändring, men så är icke förhållandet, utan tvärt om. Af statistiska centralbyråns statistik för år 1888 synes, att i 175 församlingar öfverstiger fyrktalet för andra beskattningsföremål än fastighet fastighetsfyrken med en sammanlagd summa af 1,395,000 fyrk; i 85 församlingar uppgår dessutom inkomstfyrken till nästan samma belopp som fastighetsfyrken, och sammanräknas de olika beloppen för hela riket, så förhåller sig inkomstfyrken till fastighetsfyrken som 2 till 3. Andra beskattningsföremål än fastighet spela sålunda en ganska stor rol.

Med stöd af hvad jag här ofvan anført, får jag vördsamt föreslå,

att med ändring af hvad i lagen af den 12 juni 1885 stadgadt är i byggningsbalkens 25 kap. Riks-

dagen ville för sin del antaga följande lag angående förevarande byggnads- och underhållsskyldighet: kyrka med klockstapel, kyrkomur och annat, som till kyrka hör, så ock sockenstuga, skola, der icke annorlunda är särskildt förordnadt, uppehållas och byggas på deras kostnad, hvilka inom församlingen erlägga kommunalutskylder efter åsatt fyrktal; dock vare de, hvilka ega åtnjuta de genom presterskapets privilegier förunnade förmåner, ej skyldige att i den kostnad deltaga i vidsträcktare mån än som med samma privilegier må vara förenligt.

Om remiss till lagutskottet anhålles.

Stockholm den 25 januari 1892.

O. Anderson

från Vermland.